

მუშა

	1 წ.	6 თ.	3 თ.	1 თ.
	მ.	მ.	კ.	მ.
თბილისში.	5	2	50	1
თბილ. გარ.	6	3	—	2
საზღ. გარ.	10	5	—	3

შ ი ნ ა რ ს ი:

1) პასუხი მუშებს. 2) ფელეტონი: პარლამენ-
ტარში და პირდაპირი მოქმედება. 3) რას ვუტ-
ლით? 4) ახალი ამბები. 5) რუსეთის ქრონიკა.

რედაქცია ღიაა (უქმებს გარდა) დღის 10 ს.—2 ს.; საღამოს 5 ს.—7 საათ.

აღ რ ე ს ი: თავად-აზნაურობის სახლი, სასახლის ქ., № 117.

№ 9

ხუთშაბათი 15 ივნისი 1906 წ. თბილისი

№ 9

2. პასუხი მუშებს.

მაპატიეთ, მუშებო, თუ თქვენ, ეგრედ წოდებულ ხელმძღვანელებს, ს.დ.—ებს პატივის ცემით ვერ მო-
ვეყარით, ნუ ჩასთვლით თავს შეუ-
რაცხ-ყოფილად ჩემ მიერ. კაცს რომ
მაგალითად მღვდელი, ეპისკოპოსი
და მთელი საეკლესიო სააგავაჲ რომ
არ უყვარდეს, რომელთაც აგრეთვე
სჩვევია „ხელ-მძღვანელობა“ „სამ-
წყსოსი“,—ეს განა იმას ნიშნავს,
რომ მას არც ეს „სამწყსო“ უყვარს
და შეურაცხად მას?—სრულიადაც
არა. მე, მაგალითად, მუშის ყველა
ეგრედ წოდებულ „ხელ-მძღვანე-
ლებს“, მეზიზღება, რადგანაც ვიცი
მათი საქმეები, თუ რა ჩაუდენიათ
მუშათა მიმართ მთელი ერთი საუ-
კუნის განმავლობაში, ვიცი ეს და
მიტომაც არის ჩემი იდეალი: განთა-
ვისუფლდეს მუშა ყოველ ამგვარ
ხელ-მძღვანელთაგან და თავისი შეგ-
ნებით, თავისივე ძალ-ღონით გან-
თავისუფლდეს ყოველ-გვარ გამბრილ
ხელ-მძღვანელთაგანაც და ყოველ
სხვა ბატონთაგანაც. მე მართ-
ლაც მრწამს თვით მუშების დევი-
ზი,—მუშათა განთავისუფლება უნ-
და მოხდეს თვით მუშათა მიერ, —
და მიტომ არა ვსთვლი ნამდვილ
სოციალისტად არც ერთ „სოცია-
ლისტურ“ პარტიას, რომელსაც
მიზნად გაუხდია მუშათა „ხელმძღვა-
ნელობა“, ე. ი. მათი ხელში ჩაგ-
დება, მათი გაფანტულობა, მათ
ზურგზედ თავისი ღიბების აწენება
და პირადი თავ-მოყვარეობის დაკ-
მაყოფილება. იყო დრო, ევროპაში მა-
გალითად, როდესაც მღვდლები პატ-
რობობდნენ და ხელ-მძღვანელობ-
დნენ მუშებს,—ებლაც არის ბევრი
მუშათა ოჯახი, რომელნიც მღვდლე-
ბის გავლენას ემორჩილებოდა,—და
ეს „ღვთის მსახურნი“ ჩემთვის სა-
ზიზღარნი და მაინებელი ქმნილები-
ნი არიან. შემდეგ მათი ადგილი
სოც.-დემ.—ამ და სხვა „პოლიტურმა
პარტიებმა“ დაიკავე, ჩვენში კი მარ-
ტო სოც.-დემ.—იასა ჰყავს შუპრო-
ბილი ხალხი და კრძალს საკურთხე-
ბის უფლებასაც კი სჩემობს მასზედ,
თითქმის მფლობელობით დაეტოვე-
ბოთ იგი. ევროპაში თითქმის სულ
განთავისუფლდა ხალხი მათი კლან-
ქებიდან,—გრემანისა და ბელგიის
გარდა,—ჩვენში კი ჩემთვის სასურ-

ველია, რომ განთავისუფლდეს!—
ამაზედ მოგდის გული, მუშებო?
დარწმუნდით,—უსაფუძვლო გულის
მოსვლაა და წყრომაა, თუ დაუფიქრ-
დებით.

თქვენ იწყინეთ, — ანარქისტებს
უნდათ ჩვენს თვალში დაამკირონ
სოციალ-დემოკრატია და თავისი
ხალხი უნდა გაიყვანონ ხალხშიო.
მაგრამ ეს უსაფუძვლო ბრალდებაა,
რადგანაც ჩვენი სწავლა მოძღვრება
არც ნებასა და არც შეძლებას არ
გვაძლევს ამგვარ მიზანს ვემსახუ-
როთ. ჩვენ უარსა ვყოფთ ყოველი-
ვე სახელმწიფოებრივ დაწესებულე-
ბას, რომელიც დაპყრობილი იქმ-
ნება საყოველთაო და ფარ. კენჭის
ყრაზედ, მაშასადაე თქვენი კენჭე-
ბის მოხარბე არა ვართ, ჩვენ არ
გვინდა თქვენი არჩევნები, რომ შემ-
დეგ ისევ ზურგზედ დაგვაჯდეთ ჩე-
ნი გამოცემული კანონებითა და
სარჩენად გაგისდეთ. ამა თუ გახ-
სოვთ როდისმე, რომ სამე კენჭის
ყუთი დაგვედმო, ან შეგვეწოდ-
ლით,—ჩვენ, ანარქისტები ამოვიგო-
ჩით-მეთქი. ჩვენთვის არც ქალა-
ქის საბჭოში სადებუტატოთ ხმა,
არც პარლამენტებში, არც რუ-
სეთის სახელმწიფო სათათბიროში
ჩვენ არც გვითხოვნიან არავითარი
ღიღება მუშა ხალხისათვის, არც ეხ-
ლა ვითხოვთ, და არც არასოდეს.
თუ მათ უწოდონ სოციალიზმი
პარლამენტში, „წარმომადგენელთა“
გაყვანას, ვინც მუდამ იღამდა თა-
ვისი პირით ბედნიერების ტახტს
ხალხის ზურგზედ, ან ხალხს კონ-
ქებზედ, ვინც ბურჟუეზი გაავსო
ყველგან და რუსეთში და ჩვენში
მთელი სოციალისტური პარტია,—
ჩვენ კი სოციალიზმი სულ სხვანა-
რად გვესმის და თავის ღღეში ადამ-
იანი ვერ შემოგვწამებს ვერც დე-
მაგოგობას, ვერც ხალხის მოტყუ-
ებას, თუ არ უნდა მართლაც ცი-
ლის მწამებელი გველი გამოდგეს
თავისივე ულოლიკობისა და უკო-
ლინარობის ბოლოს და ბოლოს
თვითონვე არ შერცხვეს. მაშ ამ
მხრით ხომ არა გაქვთ რა სამდუ-
რავი, მუშებო, ანარქისტებთან? ამ
მხრით მათ რა დაგიშვებს, რა მოგ-
თხოვს? შეიძლება ჩვენი სოცია-
ლიზმი არ მოგწონს? თუ ეს ასეა
მაშინ კიდევ გავიმეორებთ, თუ რო-

გორია ჩვენი სოციალიზმი და იმე-
დი მაქვს მოგწონებათ.

ჩვენი სოციალიზმი ისეთია, რო-
გორიც იდეალთა ჰქონდათ დასახე-
ლი საერთა-შორისო მუშათა კავ-
შირის წევრებს,—მუშებს: ყველა
საწარმოო იარაღები,—მიწა და
სამრეწველო ქარხნები და ფაბრიკე-
ბი მუშათა თავისუფალ კავშირთა
ხელში იქნება. ეს კავშირები შეე-
კრებიან ერთმანეთს ფედერატიულად
და თავისუფლად მოაწყობენ წარ-
მოებას. აღარა იქნება აღარც კლა-
ნები, აღარც მმართველები და მღე-
ჯელები, აღარც სახელმწიფო, ე. ი.
ჯარი, პოლიცია, მსაჯული, საპრო-
ბილე და ჯალათი, ამაზედ თავის-
უფალი, კომუნისტური წარმოება,
თავისუფალი კავშირი მშვენიერად,
მეცნიერულად აღზრდილ მწარმოე-
ბელთა შორის, რომელთაც ძალ-
დატანება და კისერში ცემა აღარ
დასჭირდება, რომ ცხოვრების საერ-
თო მიმდინარეობაში მიიღოს გო-
ნიერო მონაწილეობა. ეს არის ანარ-
ქია და არა „არე-დარევა“ რო-
გორც გეუბნებიან მუდამ თქვენი
პატიოსანი და სხვისი აზრის პატი-
ვის მცემელი ხელმძღვანელი სოც.-
დემოკრატები. მოიგონეთ გურიის
მოძრაობა. იქ თვითოეულ სოფელ-
სა ჰქონდა თავისი პატარა თავის-
უფლება; აღარც პოლიციელი, აღ-
არც მღვდლის ბატონობა, აღარც
მემამულისა, აღარც მსაჯულის,—
ყოველივე გაჰქრა. სახელმწიფო
უარ-ყოფილ იქმნა. წარმოიდ-
გინეთ, რომ გურიის სოფლებ-
მა საზოგადოდ გამოაცხადეს ყვე-
ლა მიწები, თვითეულ სოფელ-
ში, მოიტანეს საუკეთესო იარა-
ღები სამუშაოდ, ყველა შეუდ-
გა მუშაობას და ნამუშევრით ყვე-
ლა იკმაყოფილებს თავის მოთხოვნი-
ლებსამებრ. წარმოიდგინეთ, რომ
ამგვარად მოაწყეს საქმე ყველა სოფ-
ლებმა და მერე შეერთდნენ თავი-
შელად. ესთქვით, რომ ქალაქებ-
შიც იგივე მოახდინეს მუშებმა და
ასე, ამგვარად მთელ ქვეყანას, ან
მარტო ევროპას მთელ ამგვარი წე-
სი ცხოვრებისა. თვითოეული თემი
თავის წარმოების სახსართა მიხედ-
ვით თავისუფლად აწარმოებს და
იმავე დროს შეკავშირებული სხვა
მწარმოებელ თემებთან წარმოები-

თი კავშირით. მათ შორის მუდ-
მივი დამოკიდებულებაა, მუდმივი
ცვლა ნაწარმოებთა, საწარმოო იარა-
ღთა და აგრეთვე აზრთა. მათ შორის
ძალა-დამტანებელი არა არის რა,
არამედ ბუნებრივი, თავისუფალი და
მოთხოვნილებათა მიერ გამოწვეული
ათასიერი ურთი-ერთობანი.—აიღეთ
ამგვარად მოწყობილი საზოგადოება
და ეს არის, ის, რასაც ჩვენ კომ-
მუნიზმს ვუწოდებთ.

— გურიამ ხომ აღარ იყო არც
პოლიციელი, არც მსაჯული, არც
საპრობილე და წამება ადამიანის,—
შემდეგ, ზემოხსენებულ საზოგადო-
ებაში სრულიად მოსვე, ძირიანად
ამოაგდე ყველა დაწესებულებანი,
რომელნიც გურულებმა უარ-ჰყვეს,—
და ეს იქნება ანარქია, ე. ი. ის
წყისი ცხოვრებისა, როდესაც აღარც
პოლიცია, აღარც ჯარი, მსა-
ჯული და ციხე აღარ იქნება.
მაშასადამე ჩვენი სოციალიზმი
—კომუნისტური და ანარქიუ-
ლია. ეს არის ჩვენი იდეალი.
შეადარეთ იგი არა იმას, რაც სოც.-
დემოკრატების წიგნებში ამოვიკით-
ხავთ (მათი კოლექტივიზმი), არა-
მედ იმას, რაც თქვენი სურვილია,
თქვენი იდეალი,—და სთქვით,—არა
ხართ თქვენც ამ მხრით „ანარქის-
ტები“? მაშ რაღა სამდურავი გაქვთ
ამ მხრით ჩვენთან?

ან იქნება ჩვენი ბრძოლის საშუ-
ალებანი არ მოგწონთ? ენახათ, რო-
გორ იბრძვიან ს.დ.-ები და როგორ
იბრძვიან ანარქისტები. არ გეწყი-
ნოთ, და გულ ახლილად გეტყვით,
რუსეთში და განსაკუთრებით საქარ-
თველოში, ხარკის დადება და უდა-
ნაშაულო კაცის კვლა რომ გამოვა-
კლოთ, ს.დ.-ები ანარქისტულად
იბრძოდნენ! მაგრამ აქ არა გავი-
კვირდესთ რა, ეს იმიტომ რომ რევო-
ლიუციის ქარიშხალი ჰქრია ჩვენში
და რევოლუციის კი ძალა-უნებუ-
რად ანარქისტებს ხალხს. ესეთია
რევოლუციის კანონი. საყოველ-
თაო გაფიცვა, შეიარაღებული აჯან-
ყება, ტერორი,—ყველა ეს ის წესე-
ბია ბრძოლისა, რომელნიც კი ხანია
დაჰგმო საერთაშორისო სოციალ-
დემოკრატმა, მათ ბურჟუაზიული
წყისები უწოდა ბრძოლისა, და თა-
ნაც ისეთია იკლოკანტურობით,
ისეთ ხელგანურად, რომ სიტყვათა
ზღვის ტალღებს გტყორცნიან, რომ

გაბეღო და მაგალითად კაუტსკის უთხრა, — რევოლუციონერი არა ხარო. მაგრამ საქმე ხომ სიტყვებში არ არის, საქმე თვით შინაარსშია, და შინაარსით დღეს მთელი ევროპის ს.დ.—ია მხოლოდ უბრალო მშვიდობიანია, კანონიერების თავიანთი მტემელი დემოკრატიაა და სხვა აზრები. თუ დღეს ევროპის ს.დ.—ია რუსეთში რევოლუციონერ მოქმედებას თანაუგრძნობს, თუ თვით რუსეთის ს.დ.—ია რევოლუციონერია დღეს, ამის მიზეზი, განვიმოვრებთ, თვით რუსეთის დიდი რევოლუცია, და ეს კი ს.დ.—იის კერძო შემონაქმედი არ არის, — იგი 150,000 ხალხის ნაღვანაშრომა! ავიღოთ, მაგალითად, საერთო გაფიცვა, — 1886—88 წლებამდე ამერიკაში მხოლოდ ანარქისტები ჰქადაგებდნენ მას. 1886 წელს საყოველთაო გაფიცვის დროს 8 ჩვენი ამხანაგი დაღუპეს. პირველი დიდი საყოველთაო გაფიცვა ანარქისტების სისხლით შეიღება. და როდესაც საყოველთაო გაფიცვის განხორციელების აზრი პირველი მისის დღესასწაულთან ერთად ევროპაში გამოვიდა, ს.დ.—ებმა პირველი დაპყრობა, მეორე კი მართლაც დღესასწაულად გადაქციეს. მას უკან მთელ ევროპაში ს.დ.—ი წინააღმდეგი იყო საყოველთაო გაფიცვის, და ისეთ სასაცილო არგუმენტებს აყენებდა მის წინააღმდეგ, რომ სასაცილოა მათი კრიტიკაც. შემდეგ, როცა

თვით მუშებმა მიიღეს ეს საშუალება ბრძოლისა და შემოუშვეს იგი, რამოდენიმეჯერ სინჯეს და მოეწონათ, როდესაც მუშები შეერთდნენ ამ აზრზე და თავიანთი სანდოებებიდან გამორკეს ს.დ.—ები, გახდნენ რა ნამდვილ რევოლუციონერ პარტიათ გაერე შეხელმწიფოსა, ბურჟუაზიისა და კანონიერებისა, — მაშინ აყაყანდნენ ს.დ.—ები და ებლა, ცოტა არ იყოს თან და თან უფრო იღებენ საყოველთაო გაფიცვის პრინციპს. ისინი იძულებულნი არიან ესა ჰქმნან, რადგანაც მუშებს დამკარგავენ, და მუშები რომ დამკარგონ, — რაღა ეშველებათ ამდენ ადვოკატებს, უპრაქტიკო ექიმებსა და უნიკო პედაგოგებს, ან სხილსა და წვრილ ბურჟუებს?...

ეს! ბევრია სალაპარაკო საყოველთაო გაფიცვაზე და ს.დ.—იანზე. მაგრამ ეს შემდეგისთვის იყოს, ამ წერილში ჩვენ ვერ განავრცობთ დაწვრილებით ამ არა—სასიამოვნო ისტორიას.

მაშ საერთო გაფიცვა, მუშათა ორგანიზაცია სახელმწიფოს გარეშე, სახელმწიფოსთან და ბურჟუაზიასთან ბრძოლა, — ეს ჩვენი პრინციპები, რომელიც ერთ დროს მთელ ინტერნაციონალის პრინციპები იყო და რომელთაც ს.დ.—ები ჩამოშორდნენ დღევანდლამდის, დღეს კი გარემოებათა ძალით მიიღეს რამოდენიმე მათგანი, — მაშ ეს პრინციპები არ მოგწონთ? თუ არა, — შეცდომაში

ყოფილხართ და ჩვენი ვალიც ის არის, შეცდომაზედ მივითითოთ; თუ მოგწონს, — მაშ ეს არის ჩვენი, ანარქული წესი ბრძოლისა, და ამ მხრითაც საყვედურის ღირსნი არა ვართ.

Baton.

(შემდეგი იქნება).

რას ვუთხარო?

ბევრისაგან გავიგონია; ანარქიზმი თავისთავად კარგი რამ არის, ძალიან სასურველი, ყველასათვის ბედნიერების მომტანი და უსამართლო ცხოვრების სულ ერთიანად გარდაქმნელი. მაგრამო, — დასძენენ ბრძენი ფილოსოფოსები, — მისი (ანარქიზმის) განხორციელება ესლანდელ პირობებში ყოვლად შეუძლებელი და წარმოუდგენელიაო. „საქმის კაცები“ კი უფრო შორს მიდიან და გაიძახიან ანარქია, როგორც უტოპია, ვერ განხორციელდება, და კიდევაც რომ განხორციელდეს, არ არის სასურველი, რადგან საზოგადოებას და ბედნიერებას კი არა — ზარალს და დიდ უბედურებას მოიტანსო...

ჩვენ აქ არ შევუდგებით იმის გამოკვევას, თუ რამდენად სასარგებლოა ანარქიზმის განხორციელება, თუ რამდენი უპირატესობა აქვს ანარქისტულ სოციალიზმს სახელმწიფოებრივ სოციალიზმთან (იგულისხმებთ კაპიტალიზმთან), რადგან ეს უკვე გამოკვეთილია „ნობათის“

ნომრებში, აგრეთვე „ხმა-“ „მუშა“-ში; დავანებოთ თავი რთვე იმასაც, რომ ანარქიზმი კარნახეფია თვით ცხოვრებისაგან გამყარება ისტორიულ მსვლელობაში რომ ისტორიული ტენდენციები მართული არიან ანარქიზმისაკენ მხოლოდ ანარქიზმისაკენ და სხვა გადვიდეთ იმის განხილვაზე, როგორ არგუმენტებსა ხმარობენ რათ და ხმლათ ჩვენი მოწინააღმდეგენი. ანარქიზმის განხორციელება არსებული, რეალურ პირობებში უძლებელიაო, და, მაშასადამე ანარქისტურ იდეების ქაღაგება ტყუილად უბრალო წყლის ნაყვანო. მიზეზი მთრმე ის ყოფილა, რომ უმრავლესობას არა აქვს ძალის რბილში გამოქდარი ანარქისტული იდეები, რომ ანარქისტურ მოძრაობას ბევრი, ძალიან ბევრი მტერი, და ამიტომ ანარქისტულ მოძრაობა არამც თუ ვერ მოიკიდება თანამედროვე საზოგადოებაში არამედ უდროვით დაღვეს ჩაიღლის წყალს და სამუდამოთ დასვენებაო. დიან, ასე მსჯელობს დღეს ბევრი. ბევრს კიდევ ისეთი წარმოდგენა შეუერთებია ანარქიზმთან რომ თვალ-ყურზე ხელს იფარებენ, რომ არ დაინახონ ის საშინალება, რომელიც, მათის ფიქრით თან სდევს ანარქიას, ან და არ გაგონ მისი შემამრწუნებელი ხმა. ამიტომ მისი გასაყვირეველი, რომ ამისთანა „მოაზრენი“ უარს უთხრებ

ფელეგონი

პარლამენტარიზმი და პირდაპირი მოქმედება.

საწილი პირველი: პარლამენტარიზმი. წინასიტყვაობა.

სანამ ჩვენი საგანის გამოკვლევას შეუდგებოდეთ საქირა რამოდენიმე სიტყვა ესთქვათ წინასიტყვაობად. ეს მით უფრო საქირაა, რომ ჩვენებური სოციალ-დემოკრატია და მისი კანონიერი და არა-კანონიერი შეილები, მოკლებულნი ყოველ გონებრივ ღირსებას, ყოველ ლოლიკურ ძალ-ღონეს, არგუმენტაციისა მაგიერად მოწინააღმდეგეთან ბრძოლაში, იარაღად მხოლოდ აზრთა დამახინჯებას ხმარობენ. რათა ამ გონებრივ მახინჯ-მეცისტრებს მათი უკანასკნელი არგუმენტიც გამოავალათ ხელიდან, საქირათ გიგავინია, ფრანგული თქმულებისა არ იყოს, ყველა ი-ნებზე მსხვილი წერტილები დავსვათ მკაფიოდ.

ჩვენ ყოველგვარ სახელმწიფოს, ყოველგვარ ხელმწიფებზე ორგანიზაციას, სადაც უკეთესი პარტიოთი უკანასკნელი არგუმენტიც გამოავალათ ხელიდან, საქირათ გიგავინია, ფრანგული თქმულებისა არ იყოს, ყველა ი-ნებზე მსხვილი წერტილები დავსვათ მკაფიოდ.

ერთეულთა შესაქმნელად, შეთანხმება ამ ერთეულთა შორის თავისუფალ ფედერაციითა დასაყარებად. ჩვენი გამგე პრინციპი ორგანიზაციის მხრივ, ცხოვრების პოლიტიკურ ფორმის დამყარებაში ფედერაციაა. ფედერაცია თავისუფალთ, თანასწორთა კავშირია და მხოლოდ ამგვარი კავშირი ჩვენი იდეალია. მისთვის ბრძოლა და მისი განხორციელება არის ჩვენი ჰუმანიტური სურვილი და მისწრაფება. ამისთვის ჩვენ უარ ვყოფთ ყოველგვარ ძალ-დატანებაზე დამყარებულ ორგანიზაციას, რადგან ის დამაჩვენებელია თავის უფლების, მომკლელია ინიციატივის, დამმარტყველია საზოგადოებრიობის, რომლის ნიადაგი თავისუფალი ფედერაცია და მხოლოდ თავისუფალი ფედერაცია არის. რადგან სახელმწიფო არის და არ შეიძლება არ იყოს, როგორიც უნდა იყოს ფორმა მისი, ორგანიზაცია დამყარებული ძალ-დატანებაზე, პირადობის და პირადი ინიციატივის დაჩაგვრებად, ჩვენ უარყოფთ სახელმწიფოს და სახელმწიფოებრივ ორგანიზაციას, როგორიც უნდა იყოს მათი ფორმა. ერთა სახელმწიფოებრივ ფორმას შეიძლება მხოლოდ ამით განჩიქვა, რომ ერთში ხან უფრო ფარული, ხან უფრო საგანგებო მოხდაა, — ჩვენ მხოლოდ ცოტა არ ვთხოულობთ. ჩვენი

მუდმივი სურვალი და მისწრაფება მონობის სრული აღმოფხვრაა. ამ მხრივ ჩვენ უარ ვყოფთ, როგორც თვით-მპყრობელობით წეს-წყობილებას, ისე წარმომადგენლობით სახელმწიფოს, რადგანც ერთი და მეორეც იორი სხვა-და-სხვა ფორმაა ერთ და იმავე მონობისა მხოლოდ ერთი, — თვით-მპყრობელობა მხეცური უხეჩი, აზური, მურტული გამოხატულებაა მონობისა, მეორე კი უფრო გათლილი, გაშალაშინებული, „გადელიკატებული“, „გავერობილებული“ გამოხატულებაა იმავე მონობისა. რაც შეეხება კერძოთ თვით-მპყრობელობას, რომელიც სულთა-მშუთავივით თავზე გვაბაჯრია და რომელიც ჩვენს გონებრივად, ზნეობრივად და მორალურად მოკვლას ლამობს, ნურავინ ნუ დაიკადნის: ჩვენ ის ანარქისტებზე უფრო ძლიერ გვძულს და გვეზიზღებაო. ჩვენ სხვებზე კიდევ მეტად გვძულს და გვეზიზღება ეს საშინელი, ყოველის წამმლწველი და შემბლაღველი რეჟიმი, ჩვენ სხვებზე უფრო ძლიერად გვძულს მისი სიძულვილში და ზიზღში ჩაბრძოლა, მაშასადამე, ჩვენ პარლამენტარიზმს კრიტიკის ცეცხლში იმისათვის კი არ ვატარებთ, რომ ის — მონობის „გადელიკატებული“ ფარული, იმპერატორი ფორმა — გაუბატურებელი. და ცეცხლითა და მავილით მომქმედ და

მოარსე რეჟიმზედ უკეთესი არ იყოს, განსაკუთრებით წვრილ ბურჟუაზიისა და ინტელიგენციისთვის. არა. პარლამენტარიზმის ისტორიული მისია იყო და არის თავის მუშაობაზედ შესაფუძვან და მონობის ნორმალურ კალაპოტში ჩაგდება. მხოლოდ ას რუსეთშიადაც შეასრულეს და მხოლოდ ამაში მისი ისტორიული მნიშვნელობა, როგორც სხვაგან მხოლოდ ამაში მდგომარეობდა ისტორიული მისია პარლამენტარიზმისა. ჩვენ კი, მოსურნეთ სრულ თავისუფლებისა, მონობის ნორმალურ კალაპოტში ჩაგდება არ გვეზიზღება — ბურჟუაზიული პარტიები — სოციალ-დემოკრატია და კიდევ სხვა კრატისტები — ერთმანეთს ეჯიკიანებიან და არა ცოტა იქით, არა ცოტა აქვერ გავიყვანოთ ეს მონობის სადენი კალაპოტით. ჩვენი სურვილი სულ სხვაა: ჩვენს გვსურს ავიდეთ სათავე მთელ მივაცილოთ ის წყარო სიბრძნისა, მონობის მდინარე გამოქვას და გადავსკრადოთ და გადავლეკოთ ის ბურჟუაზიული და ტყე, რომელიც წყაროს ასაზრდოვებს და მზის სხივებისაგან იცავს, რომ შემდეგ გატიალების მხურვალე მზეს სულ ამოაშროს წყარო მონობის მდინარისა და მისი დენაც სამუდამოთ შესწყვიტოს როგორც მართლა, და მდინარის კალაპოტი ბუნებაში სხვა და სხვა დების ფორმით; — ხან გაშლილი

და (განა მართო უარს ყოფენ?) დღეს დღეობით მონაწილეობა მიიღონ თანამედროვე კერპების დამსხვრევად და მათ ნანგრევებზე ახალი ღირებულების, ანარქიის, ე. ი. მათი უარყოფის დამყარებაში. ჰო, ეს ასეა, რადგან აღმნიშნები დღით აფასებენ იმ საქონელს, რომელსაც ქვია „ახლა“, რადგანაც ძრწოან საშინელი სურათის არა თუ დანახვაზე, წარმოდგენაზედაც კი, ამიტომ მზათ არიან ისინი „ხელი მოაწერონ ყოველგვარ საშინელებას, მხოლოდ დღეს კი არა, — ხვალ, ზევ“... (მომავალ ზეპირათ ბიღ-ბეის წიგნიდან).

უმრავლესობას რომ არ აქვს ძალა და რბილში გამჯდარი ანარქისტური მოძღვრება, — ეს ჩვენც კარგათ ვიცით; მაგრამ ისიც ვიცით, რომ რევოლიუციას, დიდ საზოგადოებრივ გარდაქმნას, ქანის უმცირესობა, რასაკვირველია რევოლიუციონური. ვიცით და არც გვაშინებს ის გარემოება, რომ უმრავლესობა ჩვენი მტერია, რომ კაცობრიობის უმეტესი ნაწილი კონსერვატიზმის წუმბეშია ჩაფლული; ვიცით აგრეთვე, რომ ამის გავრცელება „საქმის კაცები“ ერთ განგაშს ღვაი უბედურებას ასტევენ ღენის მოსაფხანათ დაკინების კოლოთი გვეტყვიან: თქვენი მოძღვრება კი ხანია „დაშარხულია“ (sic!), რასაც თქვენვე ამოწმებთ, როცა ამბობთ, რომ უმეტესობა ჩვენი მტერიაო. საბარალხო!

და ფართოა, ხან ვიწრო და ღრმა არის, ხან ქვიჩკით არის ამოყვანილი და გადახურულია, ისე კალაპორტ მონობისა საზოგადოებათა ცხოვრებაში. სხვა და სხვაგვარია: — ხან ის აღმოსავლეთის დესპოტიკაა, ხან მონარქიაა, ხან კონსტიტუციონალური მონარქია, ხან რესპუბლიკა, ხან თეოკრატია, ხან ოლიგარქია, ხან პლუტოკრატია, ხან დემოკრატია, — მაგრამ რა ღირსებისაც უნდა იყოს, ძალმოტივი, მასშიღ მუდამ ერთი და იგივე მონობის მდინარე მიმდინარეობს, რომელიც ხან ჩქარი, მჩქევი და წაშლევავია, ხან კი ცოტად დამძალი, ძლირე და მყარალი. სახელმწიფო რეფორმისაც უნდა იყოს იგი, სახელმწიფო, როგორც უნდა გაუმჯობესებული იყოს, არის იარაღი მონობისა, სიბნელისა და ჩაგვრისა რეგრესისა, კონსერვატიზმისა ღჯალით თავისუფლებისა, პროგრესისა, ცხოვრების წინსვლის და გაფართოებისა. სახელმწიფოებრივი ცხოვრება თავისუფალ კაცს, მომავალ კაცობრიობას ისე არ ეფერება, როგორც ვაჟკაცს ბავშვობის ფეხ-საქმელი. სახელმწიფო ხოლერაა, რომელიც კაცსა ფიზიკურად, ზნეობრივად, ეკონომიურად წელიწადს, მაგრამ საშინელის სიკვდილითა კლავს. აი რისთვის წარსულში და მომავალში ძალსა ეჭირათ, წარსულს, აწმყოს და მომავალს იარა-

როგორ ვერ შეგვიგნით უბრალო ქვეშაობებმა, რომ უმრავლესობა ყოველგვარ და ყოველთვის ყოფილა და არის უსამართლობის და ძალმომრეობის განხორციელება, დამყარებული უბეუ ძალაზე? საღ გინახვთ, ან გაგიგნიათ, რომ უმრავლესობას სამართლიანობა დაეცვას და რაიმე ახალი მოძღვრება მიეღოს? იცის თუ არა ისტორიამ ისეთი მაგალითი, რომ უმრავლესობა ქვეშაობების მხარეზე ყოფილიყოს და არ ედევნოს და არ ეწამებინოს მისი (ქვეშ.) მატარებლები? არა, უმრავლესობა არის, ვიმეორებთ ქვეშაობების მღვწელი ძალა. და, როგორც ასეთი, არ შეგვისლია მივაკუთვნოთ მას გადამწყვეტი ხმის უფლება ამგვარ შემთხვევებში. მაგრამ ამ აზრის უფრო ნათელი გარკვევისთვის მივმართოთ ისტორიულ ფაქტებს. ავიღოთ, მაგ., სოკრატე, რომელმაც ქვეშაობებისთვის დალია სული სწორეთ იმ უმრავლესობის წყალობით, რომელიც სულს უბუთავდა ყოველ თავისუფალ აზრს ათინაში. ავიღოთ სპარტაკი, თავისუფლების მებრძოლი ძველ რომში, ავიღოთ თუ გინდ თვით ქრისტე, რომლის მოძღვრებაც მიმართული იყო ძალმომრეობის, სახელმწიფოებრივობის, კანონის და სოციალურ უთანასწორობის წინააღმდეგ. ვინ აცვა იგი ჯვარს? თქვენისთანა „მწიგნობრებმა“ და თქვენებრ ფარისევლებმა, იმ უმრავლესობამ, რომელ-

დალად ემხრობოთ ამ განმანადგურებელ ქირის თავიდან ასაშორებლად. მახინჯ — მეისტერბო! წმინდა გიორგის სთხოვეთ, რათა ეთთხელ მანკი თქვენს სიცოცხლეში მოგცეთ შემოება სხვისი აზრის დაუძახიხეზებლად განხილვისა. „ჯიღებო!“ პროლეტარიატისანო და მშვენიერი მეცნიერების უძღურნო მტრთაფილენო! სთხოვეთ სხვა რომელიღ უფრო ძლიერ წმინდანს, რათა მან მოგანბოს თქვენ თუნდ რომოდენიმე წამით ნიქი აზროვნევენებისა!

„კულტურის“ „დამცველნო“, და „მოყვარულნო“ კულტურისა ღ პროგრესის ისე მხედველნო, როგორც ტფილისში მყოფი ბრმა ტემპის ხიღზე გდებულ ნეშის ყურს ზედავს, ნუ შეჯდებით ვირზედ, გაანძრით ტვინი, მერწმუნეთ არ გასკდება... რადგან არც ისე ზრება თქვენ რომ გგონიათ...

მეორე მხრით, ჩვენი მუდმივი კრიტიკა პარლამენტარიზმისა იმით აიხსნება, რომ ჩვენ პარლამენტარიაზმს ჩვენი იდეალის — სოციალიზმის — განხორციელების მხრე, მუშათა კლასისური და მხოლოდ კლასისური ისტერესების მხრე უფურთხ და არა ამას მხრე სჯობს თუ არა პარლამენტარიაზმი თვითმურხალობით მონარქიას. მხოლოდ აი უკანასკნელ შემთხვევაში აღნიშნულ თვალსწავლით ასრით რომ ვისარგებლობთ

მელიც აღმაცერათ უყურებდა ნაზარეველის ქადაგებას. არა, ბატონებო, ეგ ძლიერ ვიწრო მასშტაბი გაქეთ საქმის ვითარების გასაზომავათ... ჰმ, დღეს ნიადაგი არ არის ანარქიზმის განხორციელებლათ! კარგი და პატოსანი, მაგრამ გასაკვირველი ის არის, რომ ამას ამბობთ და მინც „მეცნიერებთ“ და „მეცნიერულ“ სოციალიზმის იდეოლოგიებთ მოგაქეთ თავი. ისეთი მესწახური აღლი, რომელიც თქვენა გაქეთ ყველაფრის გასაზომავათ, და ისეთი ვაჭრული „ჩოთქი“, რომლითაც თქვენ ანგარიშობთ მოგება წაგებას, ისეთი საწყაო რომ ქონდათ ყველა აღმანიებს, მაშინ ისტორიას ვერ დამაშვენებდენ ისეთი პირები, როგორიც არიან გალილი, ჯორდანო ბრუნო, კოპერნიკი და სხვ. ნუ თუ მასის მეუღნებლობას უნდა შეგჩერებინა მხურვალე და პატოსანებით სასე გული გალილისა, რომელიც მედგრათ და უშიშრათ ახველდა ინკიზიტორებს, ბერებს და ხმა-მალა აღიარებდა სიმართლეს, ქვეშაობებს? ნუ თუ არ უნდა აპრილობულიყო 1600 წ. რომის ქუჩაზე, ცოვ თებერვალში კოკონი, რომელზედაც ზვარათ შეიწირა ქვეშაობებისთვის მებრძოლი ჯორდანო ბრუნო? ხუ თუ ქრისტე უნდა გაუმებულოყო, რადგან „ხიდაღი არ იყო მომზადებული“ მისი მოძღვრებისათვის, და არ ეტყირათ მას ის ჯვარი, რომელ-

და მკვადრთთ ერთმანეთს მკვლად გულ მხარქა და პარლამენტარიაზმა, ჩვენთვის სრულად სასელო არ იქნება აღიარება ამას, რომ ამ უკანასკნელს მართლა აქვს საგაერთო უმარტესობა. ბურჟუაზიული პარტიები — სოციალდემოკრატია და მისი კანონიერი და უკანონო მღილები, მაგალითად — ასეც იქცევიან. ისინი საზოგადო ინტერესების თვალსწავლით ისრით თვალისწინებებს პარლამენტარიზმს და ამისათვის მათი საუბარი პარლამენტარიზმზე და კონსტიტუციზე პარლამენტარიზმის და კონსტიტუციის თავ-მეუკავებელი აპოლოგიაა. შეუძლებელია, რომ სოციალისტ-პარლამენტარისტს ორი თვალსწავლით ისარი არ ჰქონდეს. ის ერთი მხრით სოციალისტია, მეორე მხრით-ბურჟუა. სოციალდემოკრატია და მისი მუშები ამ ორ თვალსწავლით ისარს ერთმანეთზე ატყებენ და გამოსდის სოციალ- (სოციალისტური) დემოკრატიული (ბურჟუაზიული) თვალსწავლით ისარი. ვერკიკა მეცნიერული სოციალიზმი! სოციალ-დემოკრატია უფრო საზოგადოთ რომ ესთქვით, სოციალისტ-პარლამენტარისტობა ოპირობაა. როცა მაგალითად სოციალდემოკრატი გელაპარაკებათ და პირი თქვენკენ აქვს, რაწმუნებულ იყავით, რომ თუ ის სოციალისტური პირსა გიჩვენებთ ბურჟუა-

ზედაც ის აცევს? ნუ თუ სოკრატე არ უნდა შებრძოლებოდა სოფისტების წაგებ-უუჯეკობის მკოლას, მხოლოდ იმიტომ, რომ მას მოელოდა საწამლაოთი სასე ფილოსოფია? ნუ თუ უნდა გაეგმინდათ ხმა რენესანსის (აღორძიების) ეპოქის დევგმირებს და არ შებრძოლებოდნენ საშუალო საუკუნოების კერპებს? არა, და არა! სიმართლისათვის არა სდუმენო, თუ როგორაცაა ნათქვამი და ამიტომ, თუ ჩვენ ვართ გულწრფელი აღმანიები და გვწამს ჩვენი იდეების, პრინციპების სისტეკაც, ყოველთვის და ყოველგვარ პირობებში უნდა ვეცადოთ მათ გავრცელებას და ქვეშაობების გამეფებას; უნდა შეუპოვრათ ვიბრძოლოთ მის დასაშარებლათ, რა შედეგიც უნდა მოყვას მას (ან კი რა შედეგიც უნდა მოყვას მას გამარჯვების მტერი). მაშ, ჩვენი იდეების პროპაგანდა ეხლანდელ პირობებში წყლის ნაყვარ ყოფილა. გაუგებარია ზოგიერთ „გულწრფელი“ აღმანიების „გულწრფელი“ ჩრევა: მოიცადეთ, ჯერ აღრე თქვენი იდეების ქადაგება, რადგან ხიდაღი მზათ არ არის, ვინ უნდა მოგვიზადოს ჩვენი ნიადაგი, თუ თვითონ ჩვენმა პროპაგანდა-აგიტაციამ არა? როდემდის და რას ვუცადოთ? არა, დაყვანების დრო არ არის. მაშ, გაუშარჯოს ქვეშაობებსა და მის გამომხატველ ანარქიის მგრვენივ მასს!...

ან-და-ღონ.

უკან აფარია და თუ ბურჟუაზიული სახეს გიჩვენებთ, თავის დაქუტეიანებული სოციალიზმი უკან აქვს ამოფარებული. მართალი რომ სთქვას კაცმა, სოციალ პარლამენტარისტის (მაგ. სოციალ-დემოკრატია) ერთ სხეულზე ორი თავი, ერთი სოციალისტური (თუმცა ჭელქიანი), მეორე ბურჟუაზიული (ძალიან მსუქანი, ღიბიანი და „ფაშვიანი“) არის ისე დასკუბებული, რომ მას სახელად ყველაზე უფრო იანუისიში შეეფერება. ეს იანუისობა სოციალ-დემოკრატის სიხარბით დაეძარბა. სწორედ ისე, თხა რომ ეკლნარში შევა და თვალში დაიბლიცება, აქეთაც ბურჟია იქითაც ბურჟია, ასე რომ აღარ იცის, რომელს ეცეს და რომელი დაკორტნოს, ისე სოციალდემოკრატისა როცა ის სოციალურ მეცნიერების მიდამოში შევიდა თვალსწავლით იმდენი სხვა-და-სხვა თვალთ ისარი დაინახა, აქედ ეცა იქით ეცა და ბოლოს წაავლო ხელი ერთ ტურფას (სოციალიზმს) და ერთ კიბან და „ფაშვიანი“ ზღანზ, ლოყარწიისებურ რაღაცას (დემოკრატია) და ეს ორი გადავიწლა ერთმანეთში. ტურფა (სოციალიზმი), რაკი დაბნეს ის ხაზალდევად თავ-ზე მოხვეულ საყვარელათა, ქე და-ქუტედა და ზღანზი, ლოყარწიისებური რამე კიდევ უფრო დაზღანზდა და დალოყარწიავდა: რაც

ახალი ამბავი

რა ამბავი ჯარში. როგორც ბათუმის გვარდიაში, 11 ივნისს, ღამე, ქალაქ გარდა ბათუმის გარნიზონის სხვა და სხვა ნაწილის ჯარისკაცებს მიტინგი გაუმართათ. ეს ამბავი შემთხვევით თურმე გაიგო სამხედრო მთავრობამ. მსწრაფლ გაგზავნეს ქალაქიდან ყაზახები. მიტინგი, რომელზედაც მრავალი სიტყვა წარმოითქვა, დაიშალა. არ გასულა დიდი დრო, რომ ყაზახები შემოვირტყნენ სანაღმო როტას და არტილერისტთა ერთ ნაწილს. სამხედრო მთავრობამ სხვა და სხვა ზომები მიიღო. ეხლა თბილისიდან ბათუმში ამ საქმის გამო გენერალს მოელონ. საზოგადოდ იმ ბოლო დროს ჩვენებურ ჯარში რაღაც მითქმა-მოთქმა. მიტინგი გაუმართავს აგრეთვე ხაშურში იქ მყოფ სარკინისგზო ბატალიონს. რაღაც მითქმა-მოთქმა ფოთის ჯარშიაც. (შრომა).

— სროლა. სურამიდან გვაცუბინებენ: 11 ივნისს, ღამის ასე პირველი საათი იქნებოდა აქ დაბანაკებულ ჯარში სროლა ასტყდა სულ ჩიდმეტჯერ გაისროლეს. ჯერ დაწვილობით არ ვიცით, რომ გაქროს. (შრომა)

— ქარხნის დაქცევა. ბათუმში, ადგილობრივ გაზეთის „ზარია“-ს სიტყვით, როტშილდის ქარხანას გადაუწყვეტია, სრულიად დაკეტოს

ტურფას მოაქლდა ის მას შეგმატა. ბეგრი ეცადა და უბერა სული ზედ სოციალ-დემოკრატიაზე ეგებ რამე უშველო საქმეს, გამოვაცეთო, მაგრამ იანუსისმის მეტი არაფრამდის არაფერი არ გამოუვიდა. Tu l'auras voulu Georges Dandin—რაც მოგიფა დაგიფათ, ყველა შენი თავითა ასეთითა სიხარბე და თვალთ ისრის მერტის მეტი „სიფართოვის“ სიყვარული!

რაც შეგვგებდა ჩვენ, სოციალ-დემოკრატისებური „სიფართოვე“ თვალ-ხედვითი ისრისა ღმერთმა გააშროს. ჩვენ არც ისე გაუმძღვრები ვართ: ერთი თვალხედვითი ისარი — სოციალისტური — გვეყავა. ჩვენ მხოლოდ ამ მხრივ ვითვალისწინებთ პარლამენტარიზმს, ჩვენ არ ვკითხულობთ რა მოაქვს პარლამენტარიზმს სხვა და სხვა საზოგადოებრივ კლასებისათვის, ჩვენ ვკითხულობთ მხოლოდ იმას თუ რა მოაქვს მას მუშათა კლასისათვის, მხოლოდ და ყრპოდ მუშათა კლასისათვის. სკევის პარლამენტარიზმი მუშათა მდგომარეობას, აფართოებს მის უფლებებს, ათავისუფლებს მას სარევილიუციო პირდაპირი მოქმედების საჭიროებისაგან? აძლევს ის მას რამე ახალ იარაღს თავის მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად და ან სო-

ქარხანა. ესეტი და ხე-ტყის მასალა საზღვარგარეთ გააქეთ. (შრომა)

როგორც გვაცუბინებენ ბათუმის ჯარებში ამბობება ყოფილა, არეულობა ზოგიერთი ჯარის კაცების დაქერას გამოუწვევია.

— გენერალ-გუბერნატორს სამარ თლიანათ უცნაოთ მეპურეთა მსახურების მოთხოვნებიდან და სთხოვს ქალაქის თავს დამხარება აღმოუჩინოს მათ მოთხოვნებიდან 10 საათის მუშაობა დღეზე, მუშების ტანსაცმლის მასპინძლის ხარჯით ჩაცმან, საცხოვრებელი ადგილის გაუმჯობესობაზე და სხ.

— 12—13 ივნისამდე თბილისის ეპარქიის საზღვრებში სხვათა შორის გაარჩია საქმე მღვდლის ვოსტოროვისა, რომელსაც ბრალდება გაფლანგვა საზოგადოების 2,000 მან. სამღვდლოებამ დაადგინა იშუამდგომლონ, რომ ვოსტოროვი სამართალში იქნეს მიცემული და ფულიც სასამართლოს საშვალბით ეძიონ.

— ამავე კრებამ დაადგინა ამერიკიდან ეპარქიალური სასწავლებლის უფროსი და ინსპექტორი არჩეულ იქნენ, და არ ინიშნებოდენ მთავრობის მიერ, როგორც აქამდე.

რუსეთის ქრონიკა

რიაზანში ჯარის კაცთ მოახდით

ცილიზმის დასამყარებლად? გამოიცვალოს უნდა პარლამენტარიზმის სარევილიუციო ტაქტიკა პარლამენტის დამყარების შემდეგ? აი კითხვები, რომელნიც ჩვენ გვინტერესებენ, აი რა მხრით განვიხილოთ ჩვენ პარლამენტარიზმს.

მთელი არგუმენტაცია პარლამენტარიზმის მომხრეთა შეიძლება გაყოფილ იქნას ოთხ კატეგორიად. ამ ოთხ კატეგორიის არგუმენტებს მიზნად აქვთ დაამტკიცონ ოთხ გვარი სარგებლიანობა და მნიშვნელობა პარლამენტარიზმისა:

1. პარლამენტარიზმი არის ნიშანი შედარებით მეტ თავისუფლებისა, ის არის რეჟიმი კულტურული განვითარებისა, ევოლიუციის გზის გახსნის და უფლებიდან ნიადაგზე ბრძოლისა სხვა და სხვა საზოგადოებრივ კატეგორიათა შორის. ის თანასწორობაა, მაგრამ მხოლოდ პოლიტიკური თანასწორობაა, რადგან ის ამყარებს ყველას თანასწორობას კანონის წინაშე.

2. სოციალიზმი შორეულია, სანამ ის განხორციელდებოდეს ბეგრი წყალი გაივლოს, ბეგრი ტურა იქცევილებს. საჭიროა იარაღი მუშათა და მამულისათა აუტანელ მდგომარეობის კოტა შესამუშავებლად და ეს იარაღი სწორედ პარლამენტარია. პარ-

ნეს ამბობება. გასტეხეს ტანსაცმელის საწყობი, სადაც ინახებოდა ტყვია წამალი და დიწვეს სროლა ჰაერში, მათ უნდოდათ გადაეწვათ ბატალიონის უფროსს კარავი. პოლკოვნიკ ლეჩენკოს გამოუცხადეს, მოეხსნას სამხედრო წესები და მისცეს მათ ნება თავისუფლა სიარულისა ქალაქში. პოლკოვნიკი დაპირდა აუსრულოს მათ მოთხოვნილებანი.

„ბირე. ვედ.“ სიტყვით გაფიცულან მუშები სასახლის პოსტაქშირისა ფილიპოვის, ფტიბერგის და გოლდერბახის პურის საცხობებში.

„XX ვეკში“ მოყვანილია გენერალ რენენკაშის მიერ მოტანილი ღვაწლი საშობლოსადმი, ზაბაიკის რკინის ქსის დაშოშინების დროს: ვერხნედინსკი ჩამარხია—5 კაცი, შილაკში დახვრიტა—8 კაცი, შიტაში მოაკლვენი—4 კაცი. კატორგაში გაგზავნა და საპრობილეში დაატუსაღა 50 მეტი კაცი. მათ შორის ბევრია მალდი სამსახურის პატრონი.

სევესტოპოლში „ნოვ. ვრემ.“ სიტყვით აჯანყებულან ჯარის კაცნი 1 ციხის არტილერიისა.

ლამენტი არის ის ორგანო, რომლის საშუალებით სამუშაო კანონმდებლობა შემუშავდება, რომლის საშუალებით გამოცემის რეფორმები და განხორციელების პოლიტიკები, რომელნიც ეხლავე შეიღავთ მისცემენ გაქვირების მონაბაში მყოფ მუშათა კლასს.

3. პარლამენტი სარევილიუციო იარაღია. ის ორგანოა იმ კანონმდებლობისა, რომელიც აწესრიგებს სოციალურ ცხოვრებას და ღირეკტებს აძლევს მას.

ამისათვის საჭიროა ამ ორგანოს ხელში ჩაგდება, როცა ის ორგანო ხელში გვიქნება, რომლის საშუალებით შესაძლებელი იქნება პოლიტიკურ და ეკონომიურ ურთიერთობის შეცვლა, ერთი სიტყვით მთელი სოციალური ცხოვრების ღირეკტივებისა გამოცვლა და გადასხვაფერება. პარლამენტი რომ ჩვენ ხელში იქნება, ჩვენს ხელში იქნება ქვეყანაც. ეს რომ ასე მოხდეს საჭიროა, რაც შეიძლება მეტი დეპუტატები გვყავდეს პარლამენტში, საჭიროა, რაც შეიძლება მალე შევიძინოთ უმრავლესობა პარლამენტში. უმრავლესობა განაგებს მხარეს და ეს უმრავლესობა სოციალისტური იქნება, ის ეხლანდელ წესწყობილებას სოციალისტურზე შესცვლის. ეს დღეს-

რეველში მეორეჯელ გადასტატა სამხედრო სასამართლომ კვლილით დასჯა გლეხს გოლდერბახის ბოროტ-გამანადგამისათვის გოროვის სიკვდილზე. (3. ა.).

შენშინის მამულში მახრაში გადაუწვამთ მთელი კარი და გლეხები გაფიცულან იმუშაონ მის მამულში.

ტულაში აგრარული მოძრაობითი-დღე მჭინვარდება. არეულები ხდება ბოგოროდიცის, გენერალ-გუბერნატორისა და მახრებში. გლეხები ცეცხლს დებენ მეზატონეთა სასახლეს, ჯეშლობას სძარცვენ, საქონელს მიჰყაბთ თავიან სახლებში, გლეხები მემამულეთა ნათესავთა ჰაფავენ ტყეს. შრაიკებები გლეხები ცემა-ტყვით ისტუმრებენ.

რედაქტორ-გამომცემელი

მიხეილ ლიხინი

ვით ნათელი და, მაშასადამე, მარპარლამენტარია.

4. პარლამენტარიზმი საორგანოა, საპროპაგანდა და სააგიტაციო სახსარია. მისი დიდი მნიშვნელობის პოლიტიკური აღზრდა, ლამენტი უფასოთ შეძლებას გვლივს ჩვენი აზრების გავრცელებადეპუტატივ სოციალისტურ სიტყვები ყველა ჟურნალ-გაზეთში იბეჭდება და ამ ნაირად ჩვენი ღირეკტივების საფასითა ვრცელდება ხალხში. არჩევნების პარლამენტარიატი კავშირდება გმზოგოვლი პროგრამის ნიადაგზე მაშასადამე, სარევილიუციო არაკონცენტრაცია ხდება. ისევე დღით (ხალხი და კიდევ მარ... პარლამენტარიაინ! მოკლედ და სინარით აღნიშნული ასეთია ის არჩევნები, რომელსაც პარლამენტარიზმის მომხრენ ხმარობენ. ისევე კატეგორია დავამყარეთ ჩვენ პარტიის შემდეგ და არა გვიან შეიძლება ისეთი პარლამენტარიზმის გამამართლებელი არგუმენტის პოვნა. რომელიც არ შეიძლება ერთ და ერთ აქ აღნიშნულ ორ კატეგორიაში. განვიხილოთ ეს დამწირილობით ეს არგუმენტაცია გამოვავარდეთ ის გონებრივი ევოლუციური სილატაცი, რომელიც ამ გვარ არგუმენტაციას უძევს სახულად.

ი. ლიხინი.